

TLAČOVÁ SPRÁVA č. 21 (75. sezóna 2019/2020)

Milada Horáková príležitosťou aj pre hercov

S Alenou Ďuránovou a Jakubom Kukom o pripravovanom tanečnom divadle

Režisér a choreograf Ondrej Šoth, podobne ako v svojich ďalších autorských projektoch, prizval k spolupráci na inscenácii Milada Horáková aj netanečníkov, hercov. Pred premiérou, ktorá bude v piatok 14. februára na malej scéne Štátneho divadla Košice, sme hovorili s Alenou Ďuránovou, ktorá stvárňuje Miladu Horákovú a Jakubom Kukom, ktorého divácividia v postavách žalobcu, dozorca, tajného, fašistu, príslušníka NKVD a kata.

Alena Ďuránová: Pri čítaní knihy a sledovaní procesov mi bolo zle

Po Anne Frankovej Milada Horáková. Dva zdanlivo veľmi odlišné tragické príbehy. Čo vás možno najviac zaujalo či prekvapilo na príbehu Milady Horákovovej?

Aká veľká môže byť sila, statočnosť, pokora v jednej žene. V žene, ktorá dokáže opakovane opúšťať svoju dcéru, manžela a rodinu, aby zachraňovala životy iných, aby bojovala za ich slobodu, rovnoprávnosť. V žene, ktorá vydrží mučenie nacistami, mučenie komunistami, ktorá sa nenechala zlomiť žiadnym totalitným režimom. Žena vzdelaná, inteligentná...a napriek tomu, alebo práve preto, prehrala...To je jedna vec.

Aká veľká môže byť sila, strach, túžba po moci, ovládnutí v jednom človeku. V človeku, ktorý je schopný presvedčiť masu ľudí o svojom subjektívnom názore ako o smerodajnom pre celý národ a neváha zničiť a zabiť každého "odporcu" s akýmkoľvek iným názorom...pričom má tú drzosť vyhlasovať, že mu ide o blaho a šťastie ľudí...a stále nejakým spôsobom vyhráva a je medzi nami...To je druhá vec.

My ľudia sme horší ako zvieratá.

Poznali ste príbeh Milady Horákovovej už predtým?

Vedela som o Milade Horákovovej, ale veľmi málo, mizerne málo. To priznávam a je to moja hanba. Samozrejme, že som prečítala takmer všetko, čo sa dalo a videla som všetky procesy, niektoré aj niekoľkokrát. A bolo mi zle aj pri čítaní knihy a aj pri sledovaní procesov.

Denník Anny Frankovej bol vašou prvou skúsenosťou s pohybovým divadlom. Bolo to už pri skúškach Milady Horákovovej pre vás ako herečku ľahšie?

Ľahšie to pre mňa bolo v tom zmysle, že som už poznala tanečný súbor a vedela som, že sa na nich môžem absolútne spoľahnúť a že mi budú nápomocní po pohybovej stránke. ALE oni sú fantastickí aj po stránke výrazovej, na čom má obrovskú zásluhu Ondrej Šoth, ktorý ich k tomu vedie. Čiže sme si vedeli všetko vysvetliť, rozpitvať a pomôcť si navzájom a dopĺňať sa. Horáková je pre mňa téma omnoho ťažšia ako Franková, ale nie po pohybovej stránke, lež po stránke tematickej, situačnej a hlavne emočnej.

Čím môže podľa vás nová inscenácia osloviť mladšiu generáciu, teda generáciu tých, pre ktorých sú procesy z päťdesiatych rokov minulého storočia veľmi vzdialenou históriou?

Preboha!!!Čím???? História sa predsa opakuje! Ľudia presvedčení o správnosti totalitného režimu sú stále medzi nami! My tu máme (vraj) demokraciu a slobodu, ktorú za nás vybojoval niekto iný a nevieme si s tým poradiť.

Mladí ľudia nečítajú, nevzdelávajú sa, nezaujímajú sa o dôležité historické udalosti, o dôležité osobnosti, ktoré ovplyvnili, či už pozitívne, alebo negatívne, smerovanie celého sveta a tým pádom aj našich životov. Toto predstavenie im môže ukázať ako môžu dopadnúť oni, ich životy či životy ich najbližších, ako môžu oni sami ovplyvniť negatívne alebo pozitívne smerovanie svojej, svojej krajiny...alebo ako môžu byť zneužití, oklamaní a ovplyvnení pre blaho a šťastie jednotlivca. Mohli by pochopiť napríklad aj to, že veci nie sú len čierno-biele a takéto uvažovanie môže mať tragické následky. Od r.1949 prebiehali vykonštruované procesy, ktorými sa chceli komunisti zbaviť potencionálnych odporcov: 233 odsúdených na smrť, z toho 178 popravených... Ako sa dnes zbavujeme nepohodlných ľudí? Má ľudský život nejakú hodnotu? Naozaj sa nás história dnes netýka?

Jakub Kuka: Veľký rozdiel medzi komunizmom a fašizmom nebol

Ako sa cíti Jakub Kuka v modernom tanečnom divadle? Je to pre Vás prvá skúsenosť s pohybovým divadlom a v čom je to pre Vás ako herca najnáročnejšie?

V prvom rade chcem povedať jednu dôležitú vec. Ďakujem režisérovi Ondrejovi Šothovi a tvorcom Milady Horakovej, že mi dali možnosť a dôveru podieľať sa na tomto významnom projekte.

Je to pre mňa ďalšia nová a cenná skúsenosť. Čo sa týka tanečného divadla, je pravda, že sa s tým stretávam po prvýkrát. Vstupujem do tohto projektu s obrovskou pokorou a cieľom byť prínosným nielen po umeleckej ale aj ľudskej stránke. Pretože divadlo je kolektívna záležitosť a vzťahy s ľuďmi by mali byť rovnomerné. Keď sa stretne tá pravá chémia ľudí, je radosť pracovať.

Je to pre mňa veľmi špecifická práca, pretože sa na javisku stretávam s profesionálnymi baletnými tanečníkmi. Môžem ale povedať, že súbor baletu je tím ľudí s vysoko profesionálnym prístupom, vychovaný a vychovávaný na pokore, rešpekte a úcte k druhým.

Nesnažím sa vnímať to, čo je pre mňa najnáročnejšie. Hľadám všetky možné spôsoby na to, aby som každú jednu rolu dotiahol čo najďalej. Zároveň chcem podotknúť to, že každá náročná práca z hľadiska mojej profesie, ma vie vždy „vyhecovať“ ešte k väčšej zaangažovanosti.

Poznali ste príbeh Milady Horákovej aj predtým? Čím môže podľa vás osloviť mladšiu generáciu, teda generáciu tých, pre ktorých sú procesy z päťdesiatych rokov minulého storočia veľmi vzdialenou históriou?

Priznám sa že príbeh Milady Horákovej som pred tým nepoznal. Nič som nepodcenil a túto významnú historickú tému som si poriadne naštudoval. Venoval som tomu pol roka. Osloviť by ich to mohlo najviac v tom, ako sa tvrdý komunistický režim konkrétne v päťdesiatych rokoch prezentoval. A uvidia že veľký rozdiel medzi komunizmom a fašizmom nebol.

10. februára 2020

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR